Algemene Beschouwingen. Gorcum Actief. Begroting 2027. 12 nov 2026

Dank u voorzitter,

Wij zijn weer 'Last…., but not Least'!

Allereerst willen wij de wethouder en de afdeling financiën danken voor de financiële stukken en de beantwoording van alle technische vragen. Het is een heel drukke tijd en alles lijkt wel onder spanning te staan; zeker financieel. De Begroting 2027 is nog sluitend, maar 2028 staat in rood. Rood betekent alarm. Niemand kan koffiedik kijken, maar wel een aanstormende trein zien aankomen. Gaat het lukken met bedrijventerrein Groote Haar? De rente stijgt… Brandstofprijzen ook. Geopolitieke hoogspanning in de wereld en onze regering is alles behalve stabiel. Ondertussen willen wij er het beste van maken hier in Gorinchem. Binnen de middelen en mogelijkheden die we hebben werken we aan ons coalitieakkoord 'Samen meer mogelijk maken', in de wetenschap dat we het vooral Samen moeten doen. De investeringsruimte is al gebruikt, dus dat vraagt om veel inventiviteit van ons en dit college, dat de ambities uit het akkoord zal waarmaken. We moeten volgend jaar samen met de raad keuzes gaan maken vwb investeringen.

En wij, Gorcum Actief, komen daarom nu met voorstellen die iets opbrengen in plaats van extra kosten.

Toerisme, dat brengt iets op. Gorcum is de allermooiste vestingstad van Nederland, maar daar horen we al een tijdje niet veel meer over. Ook niet dat we nu vijf jaar Unesco Werelderfgoed zijn. Zo'n lustrum is toch iets om te vieren? We hebben afgelopen zomer wel een soort van gelukje gehad door het aanhoudende droge weer: Veel meer cruise-schepen moesten hier aanleggen. Ze lagen zelfs in de wachtrij op de rivier. Is het dan haalbaar om een tweede steiger voor cruiseschepen aan te leggen? De overnachtingen brengen in ieder geval iets op. Kan de wethouder daar eens naar kijken? En we willen natuurlijk een leuk proprammaatje kunnen aanbieden aan de gasten. Onze stadswallen zijn immers werelderfgoed. Tot onze grote schrik hebben we gezien dat de Japanse Duizendknoop de afgelopen jaren op de wallen en vooral bij de vluchthaven heeft kunnen voortwoekeren. Hoe heeft dit kunnen gebeuren, vragen wij ons dan af. We dienen in ieder geval nu een motie in, samen met CU/SGP, om deze exoot te bestrijden, zodat de stadswallen bij het volgende jubileum over 5 jaar er pico bello bijliggen en we werkelijk iets kunnen gaan vieren.

Over erfgoed gesproken: wij zijn superblij dat de kwestie brandweerkazerne aan de Struisvogelstraat lijkt te zijn opgelost. Wij prijzen wethouder Machiel Krielaart voor zijn inspanningen en voor het goede overleg met de zeer gewaardeerde stichting Stadsherstel en de brandweermensen. De gemeente boekt nu een iets lagere opbrengst in bij verkoop, maar zeg nou zelf, voor zo'n bedrag een publieke voorziening en ontmoetingscentrum in de binnenstad realiseren is ons inziens pure winst. Bovendien weten we dat het monument bij de stichting in goede

handen is, die het ernstig achterstallige onderhoud vakkundig zal aanpakken. Wij zien hier dus alleen een plus!

Voorzieningen zoals wijkcentra zijn niet zo gemakkelijk te realiseren. We willen graag in alle wijken buurthuizen. Tegelijkertijd lezen we een raadsinformatiebrief over Weerbaarheid. Er is hiervoor een pilot gaande in de Bannehof, waar mensen in geval van nood naar toe kunnen. Zo'n locatie is dan een Noodsteunpunt. Het is de bedoeling dat er over de hele stad een netwerk noodsteunpunten komt, maar het rijk levert vooralsnog geen bijdrage, staat in de RIB. Wij zien dan graag een integrale aanpak waarbij het netwerk noodsteunpunten en de voorzieningen in de wijken worden gekoppeld. Behalve een kostenbesparing zien wij ook een betere efficiëntie; zowel fysiek als qua organisatie. Wij dienen hiervoor een motie in samen met D66, CDA en DG en roepen alle raadsleden op om deel te nemen aan de eerste Gorcumse oefening Weerbaarheid op maandag 23 november in Noodsteunpunt De Bannehof. We oefenen dan een langdurige stroomstoring. Helemaal niet zo'n gek idee als je bedenkt dat een handige puber met AI op zijn zolderkamer maar zo een crisis kan veroorzaken….

MOTIE

De wijkcentra kunnen ook bijdragen aan sociaal beleid. Weerbaarheid en preventie liggen dicht bij elkaar. Als er ontmoetingscentra zijn kunnen daar activiteiten voor de wijk worden georganiseerd, dat helpt ook tegen eenzaamheid. Wij denken nu even aan De Bogerd in de Lingewijk en de Rozenobel in de Haarwijk. Er zijn elders in het land goede ervaringen met het ontbijtje voor alleenstaande ouderen. Denk aan zoiets als het bekende Ikea-ontbijtje: croissantje, eitje, koffie, sapje. Zoiets. Het brengt alleenstaanden onder de mensen; ze moeten er dan wel uit en ze krijgen nog wat te eten ook. Dat activeert en werkt dus preventief. Er zijn subsidies voor van bijvoorbeeld stichting Stoer voor Ouderen of Inclusio. Kan de wethouder eens navragen of zoiets bij wijze van proef in genoemde centra georganiseerd zou kunnen worden? Wij horen graag zijn reactie.

Voorzitter, we moeten het kort houden en kunnen niet teveel ideeën aandragen, maar ten slotte nog eentje, omdat het ons allemaal zo hoog zit: Afval op straat en de bijplaatsingen. Tijdens de laatstgehouden bijeenkomst bij Waardlanden sprak de directeur over een 'maatschappelijk probleem'. Dat zijn wij volledig met hem eens. Waardlanden levert uitstekend werk, telkens wordt de troep opgeruimd, maar het is dweilen met de kraan open. Het is dus niet een probleem dat Waardlanden alleen kan oplossen, maar iets waar we ons met z'n allen tegen moeten verzetten, tenslotte betalen wij ook met ons allen de rekening van dit ingesleten wangedrag. In 2021 diende Gorcum Actief al een motie in om omwonenden de mogelijkheid te geven de ondergrondse container te adopteren. Die motie werd wel aangenomen, maar niet uitgevoerd. We doen bij deze samen met CDA een tweede poging in de hoop dat het nu wel lukt. En we doen een nadrukkelijk beroep op alle huiseigenaren, inclusief woningcorporatie Poort6, om dit beter in de gaten te houden. Zoals gezegd, het is echt een maatschappelijk probleem.

Tot zo ver, dank u wel.

Vraag: Kan de wethouder eens kijken of een tweede aanlegsteiger voor cruiseschepen haalbaar is?

Motie met CU/SGP: Japanse Duizendknoop.

Opmerking: Brandweerkazerne Struisvogelstraat is een plus!

Motie: Weerbaarheid in alle wijken.

Vraag: Pilot: Ontbijtje voor alleenstaande ouderen in De Bogerd en/of De Rozenobel.

Motie met CDA: adoptie afvalcontainers.
